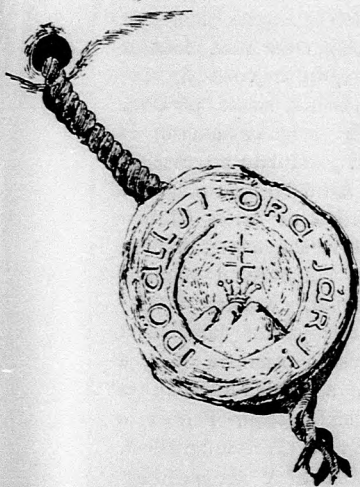

ELŐKELŐ: :VILÁG

• HETENKENT MEGJELENŐ FOLYÓÍRAT.
• A MAGYAR NEMES-TÁRSASÁG SZÁMÁRA.

ELŐKELŐ VILÁG

hetenkint (szerdán) megjelenő szépirodalmi és társadalmi folyóirat a magyar nemes társaság számára.

Előfizetési ára: Egész évre . . . 16.— Egyes szám . . . —.40	Szerkeszti és kiadja: Lengyel Gizella.	Szerk. és kiadóhivatal: BUDAPEST, VII. ker., István-út 40. szánr.
--	---	---

Versenyek Óváron.

E héten bátran adhatom e címet a rovatnak, eltekintve attól, hogy ez volt a legkiválóbb sporteseményünk, hanem azért, mert e versenyek, azt hiszem, egy fontos pillanatot jelentenek sportéletünkben. Még pedig azért, mert ezzel megkezdődött egy olyan vidék sportélete és szereplése, mely eddig magáról alig adott életet. A fővároson kívül egyedül Szombathely volt eddig az a város, mely atletikai versenyre egyesítette a hazai versenyzőket. Pécs, Becskerek rendezett kerékpárversenyeket, Sopron tornász-ünnepélyt, Kolozsvár valami egyveleget mindezekből, de mint említém, eddig csak Szombathely, s némileg Szabadka mutatott fel atletikát. Most Óvár is belépett az utörök sorába s reméljük, erősen fog küzdeni a szép cél érdekében. A vidék atletizálásának nagy befolyása, nagy szerepe van sportunkra. Nem helyes, a mint eddig volt, hogy csak a főváros tudott versenyzőt produkálni, ki ha vidéken volt versenyezni, olcsón arathatta a győzelmeket, anélkül, hogy a vidéki sport valamit nyert volna, legfeljebb ha eldicsekedtek, hogy ez meg ez a fővárosi versenyző nyert itt díjat. Egészséges, erős sportéletet kell vidéken teremteni. Anyag van hozzá, hely, idő talán még alkalmasabb és több, mint idefönn, mi kell több? A tiszta, erős vidéki levegőn felnőtt ifjúságban olyan erő, olyan sportanyag van, hogy a kellő kiképzés mellett, bármilyen sportban felveheti a küzdelmet. Mi volt eddig az ok, mely meggátolta a fejlődést? A nagymérvű idegenkedés az atletikától. Az elfogultság, s mondjuk ki nyiltan, a vidéki városok nagy erejű — copfja! De ez megszűnt már, az új nemzedék sokkal jobb érzékkel bír már, mintsem visszariadna kicsinyes nézetek miatt, egyéni érdekekből a magasabb és nemesebb cél elől. Nem is nagyon rajongok én újabb fővárosi sporttelep alapítása után, mi már csak megleszünk, megélünk a mostani körülmények között is, a vidéket szeretném én látni áthatva teljesen az atletika modern szellemétől. A vidéket, minden kis helyet összekapcsolni egy nagy atléta-szövetséggel, megteremteni mindenütt a mozgalmas sportéletet: ez lenne az ideálja a magyar sportéletnek. Micsoda ifjúság keletkeznék, erősebb, hatalmasabb az angolnál, hiszen a mi fajunk eddig első volt a nemzetek sorában mindég! De ezt csakis a vidék belevonásával érhetjük el.

Jól esett látnom, hogy újra nyertünk egy vidéket a sportnak: Óvárt. Maga az ottani gazdasági akadémiának igazgatója és tanári kara annyi jóakarattal karolta fel ez ügyet, hogy látjuk, hogy nem ragaszkodnak az elavult, copfos álláshoz, mely elítéli a szabad atletikát. Különben az igazgató, mint beszédjében kifejtette, maga is lelkes hive a sportnak, s szavaiban garanciát lelek arra, hogy egy erős vára lesz a sportnak az akadémia. S még egy jellemző példáját láttuk itt a sport erejének és terjedésének, a mi, eltekintve a főváros egyetlen exclusiv sportegyletétől, szinte páratlan a vidéki sportéletben és egyáltalán az atletikában, hogy itt a főuri, mágnás fiatalság is részt vesz az atletikai élet működésében. Nagyon sok jóakaratot, jóindulatu szivességet tapasztaltam tőlük a verseny létrejöttében. És a mi a legfőbb, olyan fiatalságot találtunk ott, mely a legszebb reményre jogosít fel az atletikában. Budapestről az Atléta Clubon kívül a B. E. A. C. és egy ujonnan alakult budai egylet küldött versenyzőket, kívülök még Mosony, Pozsony képviselte a vendégeket. A versenyen különben a rendező egylet szép eredményt mutatott fel, a mennyiben egy tagja, Schmidt, a diszkosz dobásban országos recorddal nyerte a versenyét, s ugyancsak ő a 220 yardos handicapet is megnyerte. Az egylet agilis titkára, Gál Lajos, a gerely vetésben szerezte meg a második díjat egylete dicsőségére, ugyancsak az egylet csapata a staféta-futásban is második díjat nyert. A fővárosiak közül Subert a 100 yardos síkfutásban, Pertich a rúdugrásban, Varga a negyedmértföldes gátversenyben, Strausz a távolságugrásban, Marczinkó a junior futásban, Simó a mértföldes versenyben győztek. A staféta-futást az Egyetemi Atletikai Club nyerte meg. — A rendező egylet a győzteseknek valóban olyan szép és értékes tisztelet-díjakat adott, szép kivitelű érmeiken kívül, hogy nemcsak vidéken, de bármely fővárosi versenyen feltűntek volna. Igazán üdvözölhetjük legújabb sporttársainkat derék munkájukért!

s. f.

ELŐKELŐ VILÁG

Szerkeszti és kiadja: LENGYEL GIZELLA.

Proletár asszonyok.

II.

(A főváros tanitónőt választ.)

Hogy a vidéken a szép cimeres kuriák fölött megütik a dobot és itt a városban olyan ismert nagy ur a végrehajtó: tavasz felé sokan, százan és százan járják végig azt a bizonyos folyosót, melynek falai mögött nagy és csodálatos kincsek vannak: a mindennapi kenyér.

Az áldott, a jó, a szent, a keserű mindennapi kenyér. — Mindnyájan csendesek, komolyak és gyűlölik egymást, a hogy csinos és olcsó ünneplő ruhájukban várnak és várnak jól csukódó ajtók mögött, kis szívükben gyötrő félelemmel. Igen szomorúnak látom ezt az egész harcot! Nyomorult asszonyok kiállanak és verekednek egy kis kenyérért.

Egy egész életen át.

Olyan fiatal, mikor diplomát nyert. Szép, bájos, üde és kellemes... Az évek aztán elvesztik szépségét, báját, üdeségét és odavész kedvessége. Alattomos, kétszínű, gyűlölködő és agyarkodóvá lesz a hosszú, nyomorult évek alatt, míg végre neve belesikerül az újságba és őszszel beléphet a tanterembe. A zsiros szatócsné, szeretőt tartó fiskálisné, fukar hivatalnokné gyerekszobájából, az álmai eldorádójából a katedrára léphet.

Talán ha odavihetné édes, ragyogó ifjúságát és naiv lelkét, főleg ártatlan kedélyét, akkor talán a kenyér édes lenne, de, kérem alázatossággal, a nyomor nagy úr és elvesz, mint mondám, mindent. A megaláztatások iskolája lerontja az illúziókat és mindentől nem marad egyéb a kenyérmél.

Ma itt Budapesten néhány nő boldog. Lefoszlott róla a Nessus ruha és biztos állású nő lett belőle. Havonta 50 frt fizetés nagy szó és abból jut kék tafota bluzra a templomba, fekete ruha az utcára, a nélkül, hogy hétszámra ne vacsorázzék a Kohnné 8 forintos kontója mián.

A júniusi aranyugarak évről-évre néhány gyenge, fázós női vállról lecsókolják a gondot és két hónapon át zavartalanul boldogok.

A két hónap után! — Istenem, az élet egyforma. A munka is. Az emberek is! A szolgálattevő ember sehol sem úr, a fölötte álló, ha nem is egy rossz, szivtelen és közönséges asszony — fölötte álló és a boldogságból ismét csak egy marad: a — kenyér. S a ki valamikor végigjárta a polgárnők küszöbét és 6 forintért tanította a zsarnok, kegyetlen és vásott kis népet, kik anyjuk köténye mögül bántják millió bánatolommal azt a nőt, ki ma életének igen boldog napját éli, az biztosan elmegy szép rózsákkal kezében Mária oltára elé és megcsókolva a szent szűz kép palástját, boldogan és idvezülten imádkozik.

A cimeres kuria dobra került, a végrehajtó igen ismert és gyakori látogató, hosszú éveken át 40 krajcáros lakóval kellett leszorítani a perkál-bluzt és a hentestől 4 krért vacsorázni és ime, máttól fogva ennek vége, az ezeregyéj kincse, ime, megtaláltatott: az áldott, a jó, a szent, a — keserű mindennapi kenyér.

S két hónapon át az illúziók tépetlenül, bánatlanul élnek és virágoznak. Gyönyörű virágok nyílnak a gyötrött kis szivekben, mesék, álmok mindenről, mi szép, meleg és boldogító. Az élet mint szép és napsugárral telehintett kert áll, melyben bájos és forró vágyak teljesülését ígéri a nagy Istenek.

Két hónapig!

S azután — Istenem! — az élet egyforma. A munka is, az emberek is. A szolgálattevő ember sehol sem úr és ki tudja, melyik éjszakán mily keserű könyek hullanak egy fehér párnára, fáradt asszonyi szemből... de ez csak két hónap után lesz; tiz hét hosszú idő, tiz hét a nagy, az igaz, a remény és ábránddal teli boldogságból.

Azután — hisz marad: a kenyér.

Krúdyné-Bogdán Bella.

Szeretem az asszonyt.

Irta: KERÉKES JÓZSEF.

Szeretem az asszonyt, ha szende mosolylyal
Hajtja a vállamra fürtös fejét,
Mig karja szeliden fonódik nyakamra
És szívem érzi szive melegét.
Igy ring a lilium, a tavat kóritve,
Igy csüng a zöld repkény a vén tölgy körül,
Igy búg a vadgalamb, mint a hogy ő nevet
Ha párját csókolva hű szive örül.

Szeretem az asszonyt, ha szelid sirással
Borul a vállamra csöndesen,
S elpanaszolhatja szegény szive bűját,
Hogy én őt már többé nem szeretem?!
Mert hogyha szeretném, igazán szeretném,
Nem néznék asszonyra másra soha:
Hiszen ő a legszebb, a legaranyosabb,
Szép mint a fölkelő nap mosolya.

Szeretem az asszonyt, ha boldog mosolylyal
Ringatja keblén játszó gyermekét,
Aztán büszke szemmel nézdeli el rajta
Az anyja szépségét, apja erejét.
Ekkor szép az asszony, közel van az éghez,
Feje körül ott a glória:
Mely szebben sugárzik, ragyogóbban fénylik,
Mint királynők fején arany korona!

Nők a turfon.

— Bodrogekői futtatás. —

Budapest, június 17.

Egy zempléni kis falu vasárnap kilépett az ismeretlenségből és a turf-noticokban piros betűkkel jegyzik fel nevét. A hétórás reggeli gyorsvonat sportsmanekkel zsufoltan robogott ki a keleti pályaudvarból és freudenai ismerősökkel találkoztunk a Sátoralja-Ujhelynek száguldó vonat ebédlejében. A kis Perbenyiken — a melyikről eddig csak annyi feljegyzést találunk a modern aneletekben, hogy két év előtt megvadultak környékén a parasztok és lázadást csináltak — vasárnap előkelő társaság adott találkozót, mert őt vármegye uri asszonyai lófuttatást rendeztek az ottani gyöpön.

Ez a sokat ígérő esemény már hetek óta lázban tartotta Zemplént, Sároset, Ungot, Bereget és a határos vármegyéket. A szabolcsi gentry fölséges négyesei felvonultak és Szatmárról is eljöttek a könnyű csészák mulatós gazdáikkal.

Igazi uri mulatság volt, a mit az ország egyetlen más vidékén se rendezhettek különben. A zempléni földeken régi urak unokái ülnek, az ungi dombokon a szél meg-rázza a berkeket és a fák arról beszélgetnek, hogy e földön még ma is urak élnek. A spekuláció, a mi az ország sok vidékén kirántotta a földet a gentry lába alól, ezen a vidéken nem talált talajt. A föld ugyanis, a hol Rákóczy Ferenc lobogóit szótték, sovány, a bortermő Hegyalja aranygerezdeivel is a multban él. A király hegyaljai szölleje a kismesek szöllejéhez simul és bizony arany nem terem már egyikben sem, de az urak urak maradtak. A duhaj siksági gentry oktalan pazarlásai helyett e félig-felvidéki urak szolid, szinte antik nagyuri életet éltek és élnek még ma is, mikor a siksági gentry már csak elsején duhajkodik, a mikor a fizetését felveszi.

Ebben az antik uraságban igazán méltó gondolat volt az, a mit az asszonyok kifundáltak. Az asszonyoknak van egy dédelgetett kedvesük, a Bodrogekői Jótékony Nőegyesület. A jótékonyág javára a legpompásabb mulatságokat eszelik ki, az idén kitalálták a lófuttatást. Valóban kitalálták, mert ilyesmit nők még nem csináltak.

A nőket a turfról eddig csak mint néma szemléldőket, vagy mint szenvedélyes játékosokat ismerjük. Egyedül álló volt az a kemény lipótvárosi asszony, a ki mint istállótulajdonos, színeivel szerepelt a gyöpön. A nők tovább nem mentek, ám most — vasárnap — a birói páholyban is ők ültek, a starter piros zászlócskáját is kezükbe vették; csupa-csupa nők rendezték a perbenyiki futtatást, egyedül a pályaarvos képviselte a férfiui nemet.

Az urak, a kik máskor gögösen intézték a turfbeli ügyeket, a nyeregbe szorultak...

— — Egy ujhelyi levél beszél arról, hogy mi történt a Bodroghközben. A levél-író utólagos beleegyezésével im közlünk néhány részletet a levélből:

„Mi, asszonyok, magunk akartunk lóra ülni. Szerintem, így érdekesebb lett volna a dolog és Budapestről annyi gyönyörű lovagló ruhamintát kaptunk, hogy el volt kábulva az egész vármegye. Az eszmének a baronesse (a versenytitkár) volt leghivebb pártolója. Talán mert annyira pártolta, azért álltak el tőle az asszonyok. A baronesse ugyanis pompásan lovagol és legyőzöttnek lenni senki sem akart. Néhányan — így magam is — arra gondoltak, hogy helyes, elvetjük a női futtatás eszméjét, ám lovagoljunk együtt az urakkal. Mikor ezt a dolgot megemlítettem az uramnak, ez a vadember úgy rám nézett, mintha meg akart volna enni.

Ó, asszony — szolt — kiismerhetetlen a te eszednek furfangossága. Hát mindenáron az elsők szeretnétek lenni?

Mert kikapartam volna az uram szemét, ha megelőzött volna. Valószínű, hogy mások is ezt tették volna a megfelelő férfiakkal, mi asszonyok kanterben győztünk volna a férfiak előtt.

A férfiak mindenáron győzni akarnak, hát győzzenek. Ötezer esztendő máris ez az állapot. Az uramnak megígértem, hogyha csak egy kicsit igyekszik, megitélek neki egy elsőséget. Aztán pedig táncolunk Mailáthnál...“

* * *

A versenytitkár, Sennyei Mici baronesse, már hetek óta fáradozott társnőivel, az elnökökkel, alelnökökkel és bírákkal, hogy a perbenyiki gyöp emlékezetes maradjon a résztvevőknek. Nagy előkészületeket tettek, mert a szomszédos és közeli vármegyék minden épkézláb embere Perbenyikre ment vasárnap. A budapesti gyorsvonatot büffé várta az állomáson. Előkelő, pompás és szolid volt ez a multság. A síksági murik dorbézoló tempója helyett finom, asszonyos színek érvényesültek az összejövetelen. A kék Hegyalján vasárnap délután oly diszkrét és kedves volt minden, mint egy függönyös, porcellánkályhás szalonban, a hol okos, jó asszonyok csevegnek halkán,

A nép egyszerű, zabolátlan gyermekei — a kik a jutalomul kitűzött görbeszarvu tehénkéért vitték tűzbe lovaikat — szigorú tilalom alatt álltak, verekedni nem volt szabad, sőt káromkodni sem. A lovasok ezt nem is nagyon bánták, fő a tehénke.

Este — futtatás után — ősi szokás szerint áldomásra gyűltek a meghívottak gróf Mailáth József birtokán. E komoly aktus alatt egyszerre megszólalt a cigánybanda és a kis cipők, melyek délután oly keményen mérték a perbenyiki gyöpöt, egyszerre vígan, bolondosan kopogni kezdtek, táncra perdülvén.

A versenyek eredménye a következő volt:

I. Sikverseny. Tiszteletdíjak. Az első díjat Forgách László gróf, a másodikat Mailáth József gróf, a harmadikat Szirmay György adta. Távolság egyszer körül a pálya. Első lett Liphay Béla 3 éves Vendel-je (lovagolta Szemere Kálmán kapitány), második Liphay Béla Csalfá-ja (lovagolta a braganzai herceg), harmadik Vadász (lovagolta tulajdonosa Orosz György).

II. Ügetőverseny kettős fogatok számára. Tiszteletdíjak. Első díjat Mailáth József gróf, a másodikat gróf Forgách Lászlóné adta. Urkocsisok által hajtva, női bírákkal. Távolság háromszor a pálya köre. Első lett Orosz György, második Szemere Béla, harmadik Roth Sándor fogata.

III. Ügetőverseny kettős fogatok részére. Tiszteletdíjak. Táv. kétszer a pálya köre. Az első díjat báró Sennyei Béla, a másodikat Dessewffy Alajos gróf, a harmadikat Sennyei Miklós báróné adta. Hölgyek által hajtva, urbírókkal. Első lett Sennyei Géza báróné (Kretás és Monut B. nevű lovával), második Sennyei Béla báróné (Madár és Rezes nevű lovával), harmadik Lonyay Menyhért grófné (Vazur és Topár nevű lovával).

IV. Ügetőverseny kettős fogatok számára. Tiszteletdíjak. Első díjat a hölgyek adták, a második díjat gróf Korniss Miklósné. Táv. háromszor a pálya köre. Urkocsisok hölgybírókkal. Első lett Sennyei István báró fogatán Potoczky Iván, második Sennyei István második fogata (hajtotta tulajdonos), harmadik Sennyei Géza báró.

V. Vadászverseny. Táv. körülbelül 4000 m. Tiszteletdíjak adva Nádasdy Ferenc gróf, Sennyei Géza báró és Sennyei Géza báróné által. Urlovasok. Hölgyek hors concurs lovagolhatnak. A master Sennyei Mici baronesse. Első lett Liphay Béla Lászlása-a (lov. Szemere Kálmán), második Vadász (lov. tulajdonosa Orosz György főhadnagy), harmadik Csiszár István Lilly nevű lovon.

Az utolsó futam mezei gazdák versenye volt.

K—j.

Égy falevél a szélforgatagban.

Irta: CARMEN SYLVA.

(Folytatás és vége.)

- Néni édes, ugy-e nékem van örökségem? Mikor kaphatom meg?
 — Ha nagykorúságot eléred?
 — Előbb nem?
 — De igen, ha férjhez mégy.

Nyolc nappal később Isi menyasszonya lett egy kopasz, fonnyadt, kiélt arcu Rune nevű urnak.

— De Isi, gyermekem, hiszen nem is szereted!

— Az nem határoz néni, ez vagy más, nekem tökéletesen mindegy. A szerelem valóban nevetséges érzelem, nem is tudom, hogyan képes valaki szeretni?!

Aztán még egyszer látták viszont Hamupipókéét az emberek: az esküvőjén.

Az öcscsét azonnal kivette abból az intézetből s egy másikba helyezte el. És megmondta neki, hogy ezután őt tekintse egyetlen kis mamájának és ha még egyszer panaszkodik, hogy nem törődnek vele, csakugyan hálátlanságot követ el.

A válásnál a néni keservesen siratta az ő fehér hópelyhét, a mely közel volt már az olvadáshoz, ha nem vet Rune urra egy pillantást, a melytől újra megfagyott.

Rune ur nem tudott eléggé csodálkozni, milyen hideg márvány-szoborra vált a ragyogó csillag. Mindenre igennel felelt, mint, a kinek megszűnt minden akarata. Nagyon szerényen és kifogástalanul viselte magát mindenkoron s arcát alig deríté föl néha egy-egy mosoly.

A városon kívül vettek egy villát, ott laktak; de Isi többnyire egyedül volt. Férjét nem bántották olyanféle aggodalmak, a melyeket a két tiszt tárgyalt ama végzetes báli estén. Napokig, sőt hetekig volt távol. S a fiatal asszony többször kifizette kártya-adósságait panasz és szemrehányás nélkül. A férj ugyan jobb szerette volna, ha neje legalább ilyen alkalomkor heves jelenetekre tört volna ki; szinte bosszantá ama rideg főzöny, melyvel ujjab hitelt nyitott bankárjánál számára. De azért nem tartotta vissza e ridegség az ujjab és mind kevesebb szégyenkezéssel kért pénzfelvételektől.

Végre mindenéből kifosztotta. Hozományának csak romjaiból tartá fönn öcscsét. Magára régóta alig költött valamit. Egy este, szokás szerint, egyedül ült kis szalonjában. Előtte kis asztalkán lámpa égett. A közelgő karácsonyi ünnepekre gondolt.

Egyszerre hirtelen kitarul az ajtó és hevesen belép rajta egy ifju. Isi szemei elé tartja kezét, hogy jobban fölismerhesse s örömkialtással karjai közé repül Wolfgangnak. Aztán az arcába néz és megdöbbenve szól:

— Az Istenért, mi bajod? valami rettenetes történhetett veled?

A fiu lerogy egy székre s kezét az asztra téve keservesen sirva ráborul. Isi eléje térdel, mélyen megindulva néz föl reá.

— Wolfgang, rajtad kívül senkim sincs e világon, szólj, talán nem tettél valami rosszat.

— Egyéb rosszat nem tettem, mint azt, hogy születtem — mondá föltekintve, — hát nem elég ez?

Aztán hosszan tekintett Isire és kérdi?

— Tudtad te? Ki mondta neked?

— Senki, láttam.

— Hát igazán annyira hasonlítok hozzá, hozzá, kit annyira gyűlölök? Isi kezébe rejté arcát.

— Nem rég tudom, hogy kinek a fia vagyok. Előbb öngyilkosságot akartam elkövetni, de aztán egy jó eszmém támadt. Nem kerül sokba, segíthetsz rajtam?

— Nem mondhatod meg, hogy mi az?

Majd megírom.

— Sokat nem adhatok, mert körülbelül semmim sincs már.

— Tehát te is nagyon boldog vagy? — kérdi keserűen, izgatottan járva fel s alá

— Isi, mondd csak, mit tudjak tenni arcommal, hogy ne hasonlítson hozzá? Rettenetes az ő gyűlölt képmását viselnem!

— Tedd tisztességesé.

Wolfgang keserűen föl kacagott.

— Megteszem, a hogy tőlem telik. Oda, hová menni fogok, nem kérdik: miért viseled ezt a nevet? Atyád nem ismert el, dacára a csodás hasonlatosságnak?

És újra keserűen kacagott.

— Oh, ne nevedd! — könyörgött Isi.

— Jobb nevetni, mint gyermekesen sirni; de a te szomorú arcod csakugyan sirásra készítet. Jőjj Isi, öltözz magadra férfiruhát és jőjj velem te is.

— Nem lehet; nem akarok az embereknek igazat adni, hogy én is olyan könnyelmű vagyok, mint anyám.

— Isten veled tehát, élj boldogul! A ki egy év leforgása alatt nem ír közülünk, az halva lesz, ugy-e?

— Igen, az halva lesz — rebegi Isi álomszerűen.

Még egyszer hevesen keblére ölelte névjét és kirohant az éjbe.

Három nap mulva egyedül ment Isi a postára, izgatottságtól és félelemtől kergetve. A mennybolt sötét és felhős; a lég ólomnehézségű. A dermesztő szél dacára, mely mindegyre élesebb lett, sietett előre a fagyos úton. A postán két levelet talált. Az egyiket Hamburgból, a másikat ismeretlen helyről. Visszajövet hátba kapta a szél s a levegőben hópelyhek röpködtek. A zsebében levő levelek nem hagytak neki nyugtot. Kivéve elébb azt, a melyik Hamburgból érkezett. Így szólt:

„Most tudhatod, matróz vagyok és holnap Jáva felé vitorlázunk. Ezután csak Wolf Gang a nevem. Jávában senkihez sem hasonlítok. Csókol öcséd.“

A szél mindegyre erősebben vitte Isit előre s a hópelyhek már sűrűn hullottak. Mégis elővette a másik levelet, mely így hangzott:

„Férjem három nap óta az adósok börtönében van. A hozzá érkező leveleit én bontottam föl. Az első, mely az ön kezéből jött, csak Isi névvel volt aláírva. A második: a te nőd, Rune Lujza. És mivel senkinek sem áll jogában — engemet kivéve — nejeül nevezni magát; ime bizonyosságul mellékelem esketési kivonatunkat, kérdelem tehát, miért nevezi magát így? Ha ön is meg van csalva, mint én, ha önnel is megesküdött, mint velem, gondolkozzék, mit kell tennie. Bigamiáért beperelhetjük és akkor ő börtönbe kerül, én pedig koldusbotra, három apró gyermekemmel együtt. Mittévők legyünk? Válaszát várja Rune Berta.“

A szél kikapta kezéből a levelet és őt magát villája falához csapta. Pillanatokig tehetetlenül állt a szélviharral szemben, alig tudott lélegzetet venni s az ajtót felnyitni. Végre idegenül állt kis otthonában.

— Három gyermek!... — suttogá halántékát nyomkodva — három kicsi, ártatlan gyermek... oh! azok ne legyenek olyan boldogtalanok, mint... .

Anélkül, hogy számot tudna adni magáról, leült és irt Runenének:

„A gyermekek iránt való szeretetből és sajnálatból nyomtalanul el fogok tűnni. Pénzt küldeni fogok.“

Aztán irt ügyvivőjének. — Megbizta: adja el villáját, kocsiját, lovait, butorait és mindent s a pénzt küldje el X-be Runenének.

Aztán sürgönyözött öcscsének:

„Hozzád indulok. Isi.“

Becsomagolta a legszükségesebbet, pénzt s ékszereit magához vette. Letérdelt a kandalló elé és elégette keresztlevelét. A magasra csapó láng pillanatra rózsásra festé halvány arcát.

Aztán az ablakhoz ment s kitekintett a viharos alkonyba. Ekkor látott a fehér hólepel felett, a szélforgatagban, egy száraz falevelet elrebbenni és tova tűnni a sötét messzeségben.

— Az vagyok én! — sóhajtott Isi.

A szobaleány égő lámpával lépett be.

A fiatal asszony kocsit rendelt. Megivott egy csésze teát kedvenc helyén, a karosszékében.

A mint véletlenül megpillantotta magát a tükörben, halkan ezt susogta:

— Átkozott szemek! Kacér teremtés! — szomoruan mosolygott — és mégis, mind ezt beszélni fogják rólam újra az emberek, — tűnődött tovább. — Először a kiélt férj, azután egy este egy ifju ember járt nálam, négy nap mulva eltűnök, ki tudja, hová?! És mégis, oh! anyám! Nem igaz!

Szomoruan mosolygott. A szélvihar dühösen rázza az ablakokat.

— Igen, megyek, már megyek — szól csendesen Isi — átadom magam, hogy elvigyél, repíts tova, egy csendes, nyugodt révbé vezess el! Csakhogy nem tettem senkit boldogtalaná. Anyám! ah, anyám! ha láthatnál bennünket!

A kocsí előállott. Rövid, szives bucsút mondott a cselédségnek; a horzasztó téli viharban az állomásra hajtattott s az első Hamburg felé induló vonattal eltűnt a sötét éjben.

Eredetiből fordította: *Missics Györgyike.*

Árny.

Irta: HERCZEG JÁNOS.

Csak szomorunak ne látnálak,
Lankadtnak, mint egy virágszálat.

Ha mélező szemedbe nézek,
Elfog valami bús igézet.

Első szerelmünk csalfa álma,
A régi árny szívünkre száll ma.

Találkozik tekintetünk,
Mosolygunk, oh de jaj nekünk!

Égy képzelt csók miatt.

Irta: BIGNIO MARISKA.

Adrienne fejében zavaros gondolatok úzték egymást; tizenhét éves volt, ez a süldő évek határa; el akarta hitetni magával, hogy már teljesen józan, komoly hölgy, a kinek elvei, világnézetei vannak.

Állást kell foglalnia minden ponton, hogy tekintélyét megőrizze. Nem fogja megengedni a könnyed megszólításokat s nem tűri, hogy midőn ő komoly méltósággal beszél, azt mosolyogva hallgassák: az önérzetes nő megnyilatkozását nem szabad nevetségesnek találni, ha pedig ezt elismerni nem akarják, akkor... akkor? — Nohát akkor ő szakítani fog...

De hát mindenkivel szakítani még sem lehet; a többiek nem is mosolyognak olyan kiállhatatlanul az ő komolyságán, csak Endre... Nohát csak Endrével fog szakítani, már meg is mondta neki a jogász-majálison.

— Endre, a dőreségek ideje lejárt, ön férfit lett és én már komoly hölgy vagyok!

Olyankor mondta, midőn a vadmályvalevelek szárából gyűrűt fontak és Endre buzavirágot tűzött a hajába s aztán a virágok szára az ő nyakát érintette, ő pedig azt hitte, hogy Endre elég vakmerő volt megcsókolni.

Először nevetett az ő komoly rendreutasításán, de végre sikerült komolyságával imponálni, mélyen meghajtotta magát és elment s aztán a majálison nem is táncolt többet vele.

Lehet, hogy nem is volt olyan bűnös, talán csakugyan a buzavirág szára volt. De most már mindennek vége. Ő ebben az irányban halad tovább; önállóságra fog törekedni, keres magának foglalkozást, zszibognak fejében a gondolatok, egymást úzik az eszmék.

Hátha megpróbálna formát adni a hullámzó gondolatoknak, az alkotási vágy fölébredt lelkében, elhatározta, hogy ironő lesz, a lelkéből fog írni; ez hatni fog; komoly, sötét érzelem-világ megnyilatkozása hatás nélkül nem maradhat.

„Muljon el a nevem is“ ez volt a címe az első munkának s utána jött a következő szomorú történet.

„Ne irjátok fel nevem a koporsómra, ültessetek szomorú fűzfát a sirhalmomra. Ez volt a sokat szenvedett szép Irén utolsó óhajtása. Muljon el a nevem is; nem akarok a földi létből semmit, ha egykor fölhányják a temetőt, ne tudják, hogy kinek csontjait fedték a korhadó fadarabok; fogadjon magába az anyaföld; legyenek mielőbb az övé, de a szomorú fű lombjai hajoljanak rá a hantokra, mely alatt nyugszom, susogjanak a poraimból kinőtt virágokkal szomorú regéket egymásnak. Milyen lehet az a virág, mely az én poraimból nő? Milyen lehet majd az a rege, melyet a szomorú fű lombjainak elsusog! A szív porladjon el kint okozó szenvedélyeivel; lelke:en szálljon át az örök szép hazába, maradjon itt a világ hiu örömeivel, nem akarok cifra ékességéből semmit. Csak a természet teritse fölém örök bársonyát s a bús csalóány sirja felettem bánatos dalait.

Mily rövid élet és mennyi szenvedés! Tűnő álmoként feledi az ember az örömöket s a szenvedés elkísér a sirig. Mi vagy te lét, melynek terhét oly nehéz viselni? Mi vagy te szív csodálatos érzelmeiddel? Csak a lélek hú társa a testnek, mely az összeroskadásig kíséri.

Azt mondják, szelid érzem az emlékezés, pedig sokszor olyan, mint a duló fergeteg, olyan lesz utána a szív, mint a vihartól tépett fa, mint a ketté tört virág, mely az emlékezés sulya alatt hervad el.⁴

Ez volt a bevezetés.

Adrienne sóhajtva tette le a tollat. — Mily sivár, szomorú história lesz ez, hogy elszorul a szive, midőn együtt érez a boldogtalan Irénnel, de most már benne van, meg kell írni tovább is a történetet; kitörülte szeméből a részvét meleg könyeit és irt tovább.

„Egy szép nap emléke nem hagyta el soha...

A tiszta ég derűjét nem árnyalta egy fellegecske sem, a nap fenséges pompájában ragyogott, kék virágokkal volt himezve a mező, az ibolyaillat elandalított. Nyugodtan pihentek a folyam ezüst hullámai, a tiszta víztükörben az apró halak játéka látszott.

— Jőj kedvesem — szólott hozzá Etele — végig evezem veled a csendes folyamot, az ég derült, fellegetlen, a víztükör hiven mutatja szép arcodat.

Annyi varázs rejlett szavaiban, hogy Irén ellentálni nem tudott.

Etele mély érzésű, ábrándos ifju volt fantasztikus regéivel, melyek mindig sötét háttérrel bírtak, mélyen tudott hatni az ifju leány lelkére.

Néhány pillanat múlva a ladikba ültek, erőteljes evező-csapások után gyorsan siklott tova a kis ladik, a pázsitos part s mint keskeny zöld keret övezte a folyamot s ott az ezüstös habokon siklott tova. Etele evezőjéről lehulló vízcseppek a napsugártól káprázatos fényvel csillogtak. Szívük telve volt érzelmekkel, ajkuk hallgatott; nincs semmi, mely az ily pillanatok boldogságát ecsetelni tudná, ilyenkor fakad a szívben a legszentebb ima, melyet hangosan elmondani nem lehet.

— Mily szép az élet — mondá az ifju hosszú szünet után.

— E költői, bűbajos érzés ugy-e elmúlik Etele, az élet ifjúságával.

— Örökké nem tarthat semmi, az ember szívében is az érzelmek változnak; lehet, hogy a mi most gyönyört okoz, ez idővel közönyösen hagy s a mit most meg sem figyelünk, az fog érdekelni.

Irén elgondolkozott.

— Én addig szeretnék élni csak, a míg e bűbajos érzés hatalma tart.

— Ne merülj ily ábrándokba édes Irén, — mondá az ifju komolyan — az ifju szív ábrándja csalfa képeket fest.

— Oh, ne hidd azt. Nézd a természet remek alkotását... fönt a magas kék eget, a virágos zöld rétet, a folyam ezüstös vizét, mely oly édesen ringat; csalfa kép-e ez?

— Nem, ez mind való, édes Irén, de azon vágyak, melyek e képek bűv hatalma alatt az ember keblében fakadnak, azok az élet sivatagán nem teljesülnek soha.

— Oh, akkor borzasztó lehet az élet, ha az ifju szív vágyainak csak sivatag.

— De van egy olyan érzem, mely e sivatagon is virágot nevel, — áthidalja a való és ábrándok közötti tért, — derűje ha megjelen az élet egén, elűz onnan minden felleget. Tudod-e mi az az érzem, ismered-e hatalmát?

Etele letette az evezőt, gyöngéden megfogta az ifju leány kezét.

— Két szív érzelmének találkozása ez, mely áthidalja a való és ábrándok közötti tért — mondá érzemtelől lángoló tekintettel keresve Irén szeméinek meleg sugarát. Igazad van, midőn a természet szépségeire figyelmeztetsz; a viruló természet elbűvölő szépségével hirdeti boldogságunk nagyságát, együttérző szívünknek hatalma van virágot nevelni a sivatagban is. Oh Irén! ki tudná megmérni boldogságunk nagyságát.

Irén arcáról eltűnt a boru, mint a napsugártól eltűnik az éj homálya.

Az ifju elment, elragadta az életküzdalem, nagy kötelességet rótt rá a sors, mely elől kitérni nem tudott.

Vétkezett-e, hogy annak az érzelmenek, mely szívében titkon nőtt nagygyá, szavakat adott? Gyakran nem több egy egész élet öröme, mint egy pillanat s vétett-e a pillanat örömét elfogadni, mely többé vissza nem jön? Titkon éledt fel ez érzem, ó csak egy boldog órát adott hozzá, melyre édes legyen visszaemlékezni. Aztán bizott önmagában, de tulbecsülte erejét, — hitte, hogy az elválás nem lesz örök. Csalódott. A sivatag nem nevelt virágot, a sötétbe öltözött égbolt bús könyeket ejtett, az ifju kifáradt a küzdalemben, megvetette önmagát s mint egy vihartört hajó, erőtlen hanyódot az élet sivatagán.

A lány meggyűlölte az életet, soká küzdött érzelmeivel, de azoknak hatalma túlterjedt erején, rajongó lelke nem talált nyugtot, az ifjut feledni nem tudta, ama boldog nap emléke üldözte örökké, míg végre lelkéből minden vágy kihalt, — nem kívánt többé semmit, csak elmúlni nyomtalanul, megsemmisülni az anyaföld ölében...

Ne tudja meg senki, hol nyugszik ő, az emberek önző szívükkel úgy sem értették meg soha, inkább meghalni ifjan, nagy szívvel, mint eltörpülve élni az emberi részvét morzsáin. A változhatlan szép természet hintse reá virágait; — ennek kegyelete nem mulik el soha. S ha egykor egy ember a sírjához vágyik, szívének deleje oda vezeti őt s az meg fogja érteni, mit beszélnek a szomorú fűz lombjai a porából nőtt virágokkal...

Adrienne könyvtől ázott arcát batiszt zsebkendőjébe temette — be volt fejezve a szomorú történet, joga volt sírni egy elveszett élet boldogsága felett. Nem is vette észre a nagy munkában, hogy valaki mögötte áll, s nézi mint rántja végig remegő kezével a papírt. A hűtlen Endre volt. Nem lehet tudni, nem irt-e ő is előbb egy pár lírai verset, most azonban nagyon komoly és okos akart lenni, a huszonhárom év minden higgadságával akarta megmagyarázni Adriennének, hogy az ő barátságának sokkal nemesebb intenciói vannak, minthogy megengedett volna magának olyan könynyelműséget, melylyel őt Adrienne vádolja, igen sok ékesen szóló mondattal készült magát rehabilitálni. S aztán ha tisztába jöttek: visszavonul. Készülni fog az államvizsgára, nagy ember lesz belőle, nem fogja engedni többet, hogy nemes ambíciókkal telt szívét egy szeszélyes hölgy játékszerűl fölhasználja. S most, midőn a zokogó Adrienne mögött állt, elfeledte az ékes szónoklatot, ambíciót, sértett büszkeséget, mindent, csak Adrienne könyeit látta.

— Mi baj van az Istenért. — Adrienne — valami nagy szerencsétlenség történt?

Adrienne ijedten felkapta fejét s a könyáztatott zsebkendőt a kéziratra dobta. Mit fog most válaszolni? Azt csak nem mondhatja, hogy a saját fantáziája által teremtett boldogtalan leányt siratja, örökre nevetségessé tenné magát, de hát mit mondjon teremtő Isten? Mintha minden gondolat kivándorolt volna a fejből, úgy állt ott, mint egy könyező szobor, csak az ajka remegett idegesen. Endre nem tehetett egyebet, mint meleg részvétellel letörülte a könyeket, s várta míg a nagy szenvedés lecsillapul s Adrienne beszélni fog.

Hosszu szünet után végre megszólalt Adrienne:

— Ugy-e édes Endre — csak a buzavirág szára volt?

— Igen édes Adrienne — akkor csak a buzavirág szára volt.

Száll az ének szájrul-szájra.

Regényes történet Zubokiról, a nagy vitézről és az öreg Mihályrul, az ő hűséges szolgájáról.

(Folytatás.)

KILENCEDIK FEJEZET.

A melyben a szegény Zuboki gyötrelmeiről zengünk.

A szegény Zuboki — hősünk — az utcákon bolyongott és a csöndes házaknak, a néma és hideg holdnak, valamint a messzi csillagoknak panaszkodott.

A csöndes házak, a néma hold és a messzi csillagok meghallgatták őt, ám tanácsot bajában nem adhattak. Sőt részvétükről se biztosíthatták, a mi ezen öreg szívnek jól esett volna. Az éj hallgatott, mindenki hallgatott, Zuboki árván és egyedül róta az utcákat és néha egy ablakra hosszan és mereven nézett. Az ablak is hallgatott. Mögötte a fehér függöny mozdulatlanul, titokzatosan takart el álmokat, gondolatokat és sóhajtásokat. A mögött a fehér függöny mögött egy hölgy lakott. Mondjuk, hogy ki? Megnevezzük a kegyetlent? Leirjuk hajának szőkeségét, vidor, kék szemének báját? Csengő hangját úgy se halljuk, hisz több mint száz esztendővel ezelőtt történt ez a dolog, hogy Zuboki a tavaszi éjszakán az utcákat járta. A Duna széles partjai között csendesesen simult, nagy fekete hajók — mind megannyi koporsókhöz hasonlók — aludtak a vizen. Mindenütt sötétség és nyugalom, csak egy öreg férfiszivben vágatnak a kétség és szomorúság fekete paripái. Zuboki a csöndes éjben, egy ákácfnak vetvén hátát, így beszélgetett: — Már öreg számár vagyok, azt hittem, soha, soha se fogok érdeklődést érezni egy nő iránt, a ki nem az enyém, — és most tar fejjel, roskadó inakkal megtalált Ámor és éles nyílát szívem közepébe lőtte. Ó, kegyetlen Ámor! Csöndes életem. zajtalan magányom mért zavartad meg? A bodrogközi udvarházból csak koporsóba zárva jöttem volna ki, — ám egy estve, midőn egész nap lovagoltam a téli napban egy hölgy után, hazatérve, a vén zsindefedél alatt megtaláltam egy nőt, a ki nem szólt, csak mosolygott, a kinek még a nevét sem tudtam és már örök hűséget esküdtem neki szívem fenekén. Szerelmem nem tiszta. Szerelmem bűnös, mert férjes asszony iránt érzem a gerjedelmeket, a melyek csöndes életem megzavarták.

Ó, mért tevéd azt velem, Ámor? Vétett néked az öreg Zuboki? Avagy Mihály, a szegény, a ki azon téli lovaglás óta lehajtott fővel bolyong és helyét nem találja, mert ura boldogtalanságát csapdának látja, a mely csapdának célja őt elrekeszteni ura mellől, hogy elmenjen tőle az öreg ember, a ki gyermekkora óta pótolta barátot, asszonyt és mulatozást. Mint a hogy a szinpadon mondják: verem ez, uram király, a melyben Bezvicket megfogni akarja a ravasz cselszövő. És e ravasz cselszövő én volnék? Bezvick? Én?

Zuboki körülnézett és még egyszer ismételte:

— Bezvick?

Nagyot hallgatott, mintha feleletet várt volna kérdésére.

De miután nem felelt senki, ismét szólt:

— Én?

— Nem. Én nem vagyok Bezvick. Én csak egy bolond vén ember vagyok, a ki soha senkinek se vétett. Ámor jött és én ott hagytam mindent, udvarházam, jószágom falum, egyedül öreg Mihályomat hoztam el a multból.

Sötét alak közeledett az uton. Halkan jött, mint egy nagy árnyék. Zuboki észrevette és reáfigyelt. Vajjon ki lehet ez éjjeli bolyongó? kérdezte magában. Erre a kérdésre csakhamar választ is kapott, mert a nagy árnyék most szájához emelt valamit és egyszer, hosszan, vontatottan túlkölt. A bakter volt az éji vándor. A túlkölés után még egy percig megállott, a míg a város másik végéből hasonló túlköhang hallatszott. Aztán megindult csöndes lépésekkel és csakhamar eltűnt a sötétségben nagy árnyéka.

Zuboki hosszan utána nézett.

— Egy az óra — dörmögte — ez az ember boldogabb nálamnál. Ha elmehetnék innen, ha elbujdosnék, hogy soha senki se tudná, hogy hová lettem, akkor tán búsulna utánam. De így? Miért búsuljon?

A romantikus gondolatok, a melyek az éjjen születtek és az éjben szöktek el, egyszerre elmúltak, mert Zubokinak eszébe jutott a holnap ezer gondjaival. A színjáték vagyoni állapota ugyanis az ő szívében nyugodott és a kassza a jelen percben mérhetetlenül kongott az ürességtől. A napi bevételt ugyanis mindig megették és megitták a színjátékok, félre tenni abból nem lehetett.

Zuboki tehát terveket koholt a holnapra és sötét gondokkal terhelve indult el hazafelé. A házak fala mellett csöndesen lapított és fejét lehajtott.

A hatvani uton egyszerre szekérgörgést hallott. Hátrafordult és látta, hogy hintó közeledik a sötétségben, a hintó pedig fénybogarak rajzák körül: lámpások, a melyeket lovasok tartanak a kezükben.

Zuboki megállott, hogy bevárja az éji utasokat. Egyszerre különös izgatottságot érzett. A mint a hintót lassan közeledni látta, mindenféle emlékek elevenedtek fel benne. A multból szálltak feléje gondolatok és elfelejtett képeket látott újra. Ugy érezte, hogy e hintóval ő már egyszer találkozott. Hogy hol és milyen körülmények között, az első pillanatra nem jutott eszébe. A hogy a hintó közelebb ért, megismerte azt! Hohó, hisz ez Sinkánának a hintaja. Ugyanaz a bőrfüggönyös nagy batár, a melylyel egykor szántalpakon tért be udvarába — a télen. Sőt a lovak és lovasok is ugyanazok, ahogy a sötétben megismerni lehetett őket.

A hintó lassan haladt, mintha üres lenne. A néma hajduk a lámpással kezükben, mintmegaunyi kísértetek lovagoltak a nagy, fekete kocsi körül.

A hintó elmaradt Zuboki előtt. Zuboki ösztönszerűleg követte a néma menetet. Karikára nyitotta szemét és úgy bámult, de nem tudott semmitse kitalálni. Vajjon ki ül e hintóban, vajjon hová mennek?

Egy utcasarkon danolás verte fel az éji csöndet. Valami különös hang hallatszott, a mit Zuboki nyomban megismert. Egy hadonászó kicsiny alak jött szembe Zubokival, a ki rettenetesen énekelt. A kis alak kötekedve ment neki Zubokinak, abban a percben abba hagyta az éneket és kötekedve kiáltott rá Zubokira.

— Ejnye, erre-arra, hát nem tud az ur kitérni. Tudja meg, hogy én jurátus vagyok.

Zuboki megragadta a kis alak vállát:

— Csöndesen, Zomotor ur. Hát nem ismert meg!

A kis sugó nyomban kijózanodott. Szégyenkezve hebegte:

— Pardon, tekintetes uram. Többet találtam inni... Igazán nem akartam injuriát elkövetni.

— No, nem baj — felelt Zuboki. Nem vagyok én haragtartó. Zomotor ur, most jőjjön velem. Ezután a hintó után kell menni és meg kell tudni, hová megy, ki ül benne, honnan jön és etcetera.

Zomotor ur habozás nélkül követte Zubokit.

A csöndes utcákon a házak fala mellett lapitva követték az éjjeli utasokat.

Krúdy Gyula.

(Folytatása következik.)

A magyar fürdőkről.

V.

Parád.

Ki ne ismerné a parádi vizet, melyet nemcsak hazánkban, hanem még a külföldön is nagyban fogyasztanak kénes tartalmáért s a ki nem ismeri, az bizonyosan hallott felőle. — A parádi viz egyetlen a maga nemében. Három különböző forrásból fakad. Az első kénes, a második vasas, a harmadik timsotartalmu. Az úgynevezett „Parádi víz“, melyet bor mellé használunk, a „vastartalmú“ viz. A kénes fürdő különösen a csúzos bántalmakra nézve nagy hatású, hasonló a budai volt „Sáros fürdő“ vizéhez, melyet a hid építése miatt most a Dunába eresztenek. Ez a viz is áldása volt az emberiségnek; mert nagyon sok mankón járó ember dobta el a mankóját ennek használatá után. Vajjon eszébe fog-e jutni valaha a fővárosnak, hogy ezt az egyetlen gyógyhatású forrását elvezesse és új fürdőhelyet építsen ott valahol a Szent-Gellért tövében? Bizony, égető szükség volna rá.

De térjünk vissza Parádra.

Parád Hevesmegyében fekszik. Gyöngyös és Balassa-Gyarmat közötti vonalban, a Mátra hegység közelében, gyönyörű erdős völgykatlanban. A fürdő a legszebb helyen fekszik s levegője tiszta, mely már magában is életadó. Az óriási park a kertészet és a műizlés remeke, mely a fürdőt körül veszi. A természet által alkotta virágaival gyönyörködte a szemet, emeli kedélyhangulatunkat és a legkellemesebb szórakozást nyújtja.

Gróf Károlyi Mihály, a fürdő tulajdonosa, határt nem ismerő áldozattal oly remek berendezéssel látta el azt a helyet, mely ritkítja párját. A vendég, aki idejön, az a kényelemnek minden nemét élvezheti. A források vizeit dr. Than Károly vegyelemezte s a hasonló külföldi vizek fölé emelte. — A fürdőkről szólva, nem hallgathatom el, hogy dr. Brém János fürdőorvos, a ki szakképzettségéről messze földön ismeretes, a legnagyobb odaadással látja el tanácsával a gyógyulást kereső emberiséget s a ki itt egy szезont eltölt, az bizonyára a legjobb eredménnyel hagyja el ezt a helyet.

A mi a szórakozást illeti, azt itt bajos megtalálni, mert hiszen ez nem szórakoztató luxus-fürdő, hanem gyógyfürdő, a hol a természetadta szépségek a legnagyobb szórakoztatók.

Vannak ugyan kirándulási helyek, játszóterek, kényelmesen berendezett társalgó, de mindezek nem sokat érnek társalgók nélkül. A szórakozásra itt hiába állana bármily eszköz, mert ahhoz társaság is kell, mely tud szórakozni.

Budapestről aránylag kevesen szokták Parádot felkeresni, de annál többen a különböző megyék gentry családjai.

Az igazi magyar gentryt itt tudnók a külföldnek bemutatni, ha ugyan azok felkeresnének bennünket hajlékunkban.

De hiába! Nem vagyunk világfürdő! És ha nem vagyunk azok a külföld előtt, legyünk azok magunk előtt. Ne keressük azt külföldön drága pénzért, a mi ott nincs, hanem használjuk a magunkét, a mi van és nem kerül annyiba!

Az igazgatói tisztet igen szeretetreméltóan tölti be Súlyom Lipót úr, a ki gróf Károlyi Mihály gazdatisztje. A közönség ezt a kedves modoru, előzékeny urat nagyon megszerette s olybá veszi, mintha családjához tartoznék s azért egyszerűen csak „Lipi“-nek szólítja.

A mi az étkezést illeti, no, ezt talán mondanom sem kellene, hogy magyar s oly kívánatos, hogy akármely gurmand izlésének megfelel s a mellett olcsó. Aki még nem járt itt, azt tiszta lelkiismerettel figyelmeztetjük e helyre, a ki pedig már bejárta a nagyvilágot s ide kerül, elmondhatja, hogy „mindenütt jó, de legjobb otthon“.

Nolly.

A hét története.

A király folyó hó 19-én Lajta-Bruckba utazott, a hol szemlét tart az ottani csapatok felett.

Ő felsége, hogy Mária Luiza cumberlandi hercegnő és Miksa bádeni herceg esküvőjén jelen lehessen, megszakítja ischli-i tartózkodása idejét. Az ünnepélyen ötven hercegi vendég lesz jelen.

József főherceg Csikszeredáról Kézdi-Vásárhelyre s onnét Tusnád-Fürdőre utazott. A fürdő bejáratánál Vajna Tamás üdvözlő beszédet intézett a főherceghez, a ki megköszönve a fényes fogadtatást, örömét fejezte ki, hogy Tusnád-Fürdőt ismét lát-hatja. Kézdi-Vásárhelyről, Szepsi-Szentgyörgyön keresztül Brassóba s onnan Budapesten át Alcsuthra családjához utazott. A főherceget mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadták.

József főherceg és családja Alcsuthon az urnapi körmenetet az idén is nagy fénynyel tartotta meg. A család részéről megjelentek: József főherceg tábornoki egyenruhában, Klotild főhercegasszony, Erzsébet és Klotild főhercegnők, Holdházy Mária nevelőnő. A vidékről is igen sokan eljöttek. A tűzoltók zászlójuk alatt diszesítették a menetet. Az iskolás gyermekek ágyúk dörgése közepette virágokat szórtak a szentség útjába. Ugyancsak Urnapján volt Mária főhercegnő születésnapja.

A pápa betegségéről elterjedt hírek tulzottak voltak. A szent atya igen jól érzi magát s reményli, hogy trónralépésének 25-dik évfordulóját, mely 1903. február havában lesz, a gondviselés segélyével meg fogja érní.

Adja Isten, hogy még tovább is éljen!

A budavári Mátyás-templomban Urnapján Vaszary Kolos hercegprimás pontifikált nagy segédlettel. Az ünnepi diszben pompázó templom már kora reggel megtelt áhitatos közönséggel. A szentély padjain ültek diszmagyarban a miniszterek, államtitkárok, a képviselőház elnöke és a főrendiház háznagya, a polgármesterek és a főkapitány, Pest megye helyettes alispánja, a tudományegyetem dékánjai, az egyetem rektora, több miniszteri tanácsos. A helyőrség tábornokai és főtisztjei teljes számban. élükön a térparancsnokkal.

Mise után megindult a körmenet, melyet Kohl Medard pápai prelátus vezetett. A baldachin körül alabárdos koronaőrök, a Ferenc József intézet növendékei mentek. Diszőrséget a katonák és a rendőrség alkottak. A zenekarok egyházi darabokat játszottak.

Fiumében is fényesen megünnepelték Urnapját. A város lobogó-diszt öltött. Szapáry László és a hivatalok főnökei diszmagyarban jelentek meg a templomban. Bécsben az urnapi körmenet a szokott pompával ment végbe. Ő felsége, az összes főhercegek, udvari főméltóságok, miniszterek, a rend-lovagok, a tábornoki kar és a polgármester jelenlétében. Ő felsége diszhintóban ült, jobbján Ferenc Ferdinánd főherceggel. A főhercegnők a Burg ablakaiból nézték a körmenetet.

Vaszary Kolos hercegprimás és udvartartása vasárnap hagyta el a fővárost s egyenesen Esztergomba utazott, hogy gróf Csáky Károly váci püspököt fölavassa. A szertartás ugyan azon a napon, június 17-én vette kezdetét a bazilikában. A püspök családja részéről jelen voltak gróf Csáky Albin és neje, dr. Zádor János polgármester, mint Vác város közönségének küldötte. A felavatás után a hercegprimás ebédet adott, melyen a papságon kívül számtalan notabilitás vett részt.

Császka György kalocsai érsek Urnapjára Kalocsára utazott s az ünnepi nagymiséen pontifikált. 15-én körutra indult Bács-Bodrog megyébe. A bérmlást 26-án fejezi be és csak július hóban tér vissza a fővárosba.

Schlauch Lőrinc nagyváradi biboros püspök erdőőrei javára 10.000 forintos alapítványt tett. Az alapítvány a nyugdíj és betegsegélyezés céljaira szolgál.

Lónyay Elemér grófné nem megy Gasteinba s így nem fog ott édesatyjával, a belga királylyal találkozni.

A király gróf Szécseny Miklósnak, a külügyminiszterium első osztály főnökének az I. osztályu vaskoronarendet adományozta.

Gróf Széchenyi pasa, a ki napok óta szivgörcsben feküdt, már annyira felépült, hogy kísérelhetett a Petite-champsba, ahol nagy gyermekünnepély volt. A gróf állapota kezdetben oly veszedelmes volt, hogy már utolsó kívánságait is közölte környezetével.

Gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagyt családjával együtt Nagybonyra utazott s egész nyáron ott marad.

Zalka János győri püspököt f. hó 9-én ismét szélütés érte. A 80 éves aggastyánnál már ez a harmadik s lábait már három év óta nem használhatja.

Órgróf Csáky-Pallavicini Roger, cs. és kir. huszárhadnagy, eljegyezte báji Patay Mártha kisasszonyt, néhai báji Patay Sámuel leányát Csekeházán.

Fischer Lajos báró, gálszécsi szolgabíró, Fischer Gusztáv báró, gálszécsi földbirtokos fia, eljegyezte Berczelly Berta kisasszonyt, Berczelly Jenő kassai királyi táblai elnök leányát.

Halltrich János, a berlini osztrák-magyar nagykövetség titkára, meghalt Berlinben. Az elhunyt brassói születésű magyar volt s ő felsége a közelmúltban tüntette ki a koronás aranyéremkereszttel, külföldön szerzett érdemei elismerésül. Sirjánál gróf Somssich József követségi attasé mondott gyászbeszédet.

Orth József esperes-plébános június 26-án Uj-Szent-Annán áldozárságának ötvenedik évfordulóját fogja megünnepelni. Az érdemes plébános 1817-ben született s 1840-ben szentelték pappá. Az ünnepélyen Dessewffy Sándor csanádi püspök is jelen lesz.

Dr. Lechner János apátkanonok, a pécsi káptalan tagja, június 17-én hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunytat a székesegyház sirboltjába temették.

Ribényi Antal kispesti plébános jun. 13-án ülte meg 25 éves jubileumát, mely alkalomból az ottani polgárság ünnepélyt rendezett.

Báró Wesselényi Ferenc június 12-én vezette oltárhoz Kolozsvárot Bölöny Józsefnek, a kolozsvári nemzeti színház intedánsának leányát.

Schmidt József volt államtitkár leányát, Mária kisasszonyt, ma avatták filozófiai doktorrá. Az avatás rendkívül szívélyes volt, mert Marincz doktorandus nevében a formulát Schmidt kisasszony olvasta fel.

Jókai Mór nejével együtt haza érkezett Párisból, a hol a magyar névnek dicsőséget szerzett. A költőt a köztársaság elnöke magához kérte s igen rokonszenvesen fogadta.

Zola Emil szintén szerette volna, ha a Jókai-pár meglátogatta volna, de Jókainé véletlen rosszulléte akadályt gördített ebbeli reménye elé, de ama reményének adott kifejezést, hogy angusztus hóban, a mikor Jókai a békekongresszusra ismét Párisba megy, találkozni fog vele.

Folyó hó 16-án rendezték Keglevich Paula, ismert zongoramesternő tanítványai mesternőjük 30 éves működésének évfordulója alkalmából ünnepi színezetű hangversenyüket a népligeti vendéglő disztermében. A hangversenyen a mesternő leánya is közreműködött. Bájos jelenség volt a sok kisleányka, voltak 8–10 évesek is közöttük. A diszes közönség élénken megtapsolta a kis művésznőjelölteket, kik közül már néhányan, mint a kis Jászay Annuska is, nagyon csinosan zongoráztak. A mesternő tanítványaitól több emléktárgyat kapott.

Legjobb magyar pezsgők

VIN DE CABINET

PRÉDA

ARANYCSEPPEK

SPARKLING HUNGARIAN

A fenti pezsgők kitűnő hire messze túl terjed a magyar határon.

Dr. Ludwig Willibald

pezsgőbor-gyáros
NAGY-MAROSON.

BUDAPEST KELETI P. U.—HATVAN ÉS VISSZA

Table with columns for station names (e.g., Gy. v. I-II, Sz. v. I-III) and arrival/departure times. Includes a section for 'Állomások' (Stations) with specific times for Budapest Keleti P. u. etc.

BUDAPEST KELETI P. U.—BICSKE ÉS VISSZA

Table with columns for station names and arrival/departure times. Includes a section for 'Állomások' (Stations) with specific times for Budapest Keleti pályaudvar, Tura község, etc.

BUDAPEST NYUGATI P. U.—PÁRKÁNY-NANA ÉS VISSZA

Table with columns for station names and arrival/departure times. Includes a section for 'Állomások' (Stations) with specific times for Budapest nyugati pályaudvar, Párkány-Nána, etc.

MEGJEGYZÉS: Az éjjeli idő esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perorig az órákat jelző számszámjegyeknek árnyékolásával van kitüntetve.

* Ezen vonattól a szomszédos forgalmú menetjegyek használatát ki van zárva.
† Május hó 15-éig beszállás idejéig.
‡ Június hó 1-éig minden centőnkön kötelező.

BŐRATKA (Mitesser)

ellen legbiztosabb szer a **RÉTHY-féle ALMASZESZ.**

Egy üveg ára 1 korona.

Ugy ez, valamint a hirneves **Réthy-féle epe-szappan** (ára 60 fillér), a legtöbb gyógyszer-tárban kapható.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer-tára Budapest, Király-utca.

Készítő: **RÉTHY BÉLA** gyógyszerész B.-Csabán.

10-5

FENYŐHÁZA

(Liptómegeye) **Dr. Wlassich Gyula** kultusz-minister ur kedvenc üdülőhelye. — **Allami nyaralótelep, éghajlati gyógyhely, vizgyógyintézet.** A Tatra hegy-ég-fenyvesei között védett helyen, üdítő, pormentes völgyben lekszik Fenyőháza, a Nagy-Tatra gyöngye. **Idény:** május 1-től október végeig. A szállodák egész éven át nyitva állanak. — **Szállás:** (4 szálloda és 20 nyaralóban 210 modern és kényelmes szobával). Arak: július-augusztusban naponként 1 frutól 2 frt 50 krig. Elő- és utóévnad 25 százalékkal olcsóbb. Minden épület helyi forrás-vízvezetékekkel van ellátva. — **Élelmezés:** étlap vagy megegyezés szerint. Egészé penzio lakással, júliust és augusztust kivéve, **személyenként napi 4 korona.** Table d'hôte 6 fogással 2 korona 40 fillér. — **Szórakozásra:** kiterjedt 80 Km. kocsiró, séta és erdei utak, gyöngyterem, kávéház, 2 lawn tennis, díszes tekepálya stb. stb. szolgálnak. — **Fürdők:** vizgyógyintézet, meleg fürdők, uszoda. — Vasút, posta, távirda helyben. — Megkeresésekre szívesen válaszol.

18-14

JAHN NANDOR bérliő.

KÖNIG IZIDOR

műbutorasztalos és diszitő.

Budapest, VII., Aréna-ut 7/a.

Az arany érdem-kereszt és a spanyol koronás arany-érem tulajdonosa. 1885. Budapest nagy diszoklevéll díj. 1888. Brüsseli világgkiállítás diszoklevéll díj. 1896. ezredévi kiáll. nagy áll. arany-érem. stb.

-3

Arany oklevél, Budapest, 1896.

Kitűnő munka, kitűnő íz és kiváló átalakításért. Milleniumi nagy érem.

HREHUSS PÁL

CZÍPÉSZ-MESTER

BUDAPEST, József-tér 5

-7

KITÜNŐ CIMBALMOK

olcsók, jóhangúak, 5 évi jótállással, részletfizetésre is.

VARGA PÁL

VIII., Rökk Szilárd-utca 3.

Árjegyzék ingyen.

10-7

SZALON-CIMBALOM

pedálos, barna vagy fekete színben, kitűnő erős csengő hanggal, erős szerkezettel, 3 évi jótállással. — Bolti ára 300 korona, nálam **150 kor.-ért kapható.** Alapos tanítást is elvállalok havi 16 k.-ért

Árjegyzéket bérmentve küld

JEGESI GÉZA

cimbalom-készítő, a vaskoronás cimbalom főitalálója

Készítési telepe: **Budapest, VII., Nefelejts-utca 43.**

Eladás 20 koronás havi részletekre is.

52-13

WALLA JÓZSEF

mozaik és cement-árú gyára

Budapest, Rottenbiller-utca 13.

Granit-Terazzo Betonirozások Medenczék	Csatornázások Szökőkutak Jászolok	Fayence falburkolati lapok Aszfaltteto és elszigetelő lemezek Kerámít-lap	Mozaik lap á la Mettlach Márvány-Mozaik lap Cement-lap
--	---	---	--

Mennyezet nádszövet
Tűzálló (chamotte)
tégla

Portland Cement
Román Cement
Teracotta áruk

3-2